

VOINȚA POPORULUI

On. „Palatul Cultural” pentru Bibliotecă
Arad

ABONAMENTUL:

an . . . . . 160 Lei.
câtate an . . . . . 80 Lei.
luni . . . . . 40 Lei.

◆ ORGAN OFICIAL AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE” ◆
APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
A r a d,
Strada Vicențiu Babeș Numărul 6

e Anul Nou.

Când începem un nou an în noastră sbuciumată trebuie meditam puțin asupra faptelor noastre săvârșite în anul trecut, asupra foloaselor câștigate ori pagubelor îndurate în anul trecut. Să ne examinăm credința noastră, scopul și speranța noastră într'un viitor. Să ne dăm seama dacă este bine să continuăm viața și în anul viitor așa ca în trecut, ori trebuie neapărat schimbată, pusă pe alte baze mai solide, mai cinstitute, mai altruiste.

Noi credem că datorința fiecărui Român este să se nizuiască a putea trăi fericit spre bucuria tuturor. În cazul acesta este imposibil ca să nu fim mulțumiți, să nu ne fie dragă viața. Indată ce însă ne vom cugeta numai la fericirea noastră nu și la bucuria altora, nu vom putea fi mulțumiți. Ni-se va părea că trăim fără nici un rost de pe o zi pe alta, așteptând par'că cu groază momentul când vom înceta de a mai putea trăi. Este, credem noi, imposibil, să-i fie sufletul și conștiința aceuia liniștită, care în tot momentul vieții lui nu se cugetă la altceva decât cum ar putea specula, înșela în favorul lui pe toți oamenii cu cari vine în coatingere, cu cari are chestii de rezolvat în adevăr, cu câtă groază

trebuie să aștepte un astfel de om moartea, care va pune capăt și vieții lui ticăloase și cât de fericit, vesel — în adevăr vesel — își petrece zilele vieții acel meritor sărac ori bogat, bătrân ori tânăr, servitor ori împărat, care muncește neîncetat gândindu-se numai la fapte bune și făcându-și datorința totdeauna cu sfințenie. Priviți-i pe acești oameni cât de liniștiți, cât de mulțumiți și bine dispuși sunt totdeauna, deși, de regulă, în lumea aceea păcătoasă poate ei sufer mult, foarte mult; suferințele lor însă sunt trupesti ori sufletești numai în urma nedreptăților ce li-se fac din partea celor negri la suflet și pe aceste suferințe ei le pot suporta cu mult mai ușor, decât cele provenite din mustrarea de conștiință, pe cari au să le poarte cei păcătoși, cei nedrepti și răutăcioși cari nu-și fac cinstit datorința lor. Pe aceștia fie ei regi, miniștri, bogați ori săraci, îi veți vedea posomorâți, indispuși, temători, fricoși și peste tot fără nici o poftă de viață.

Să-i urmărim deci pe cei dintâi, să fim conștii totdeauna de datorința noastră din punct de vedere individual, național și bisericesc, și atunci vom fi fericiți și în anul viitor și în toată viața aceasta și cea vecinică, ce va să vie.

Incă odată:

De ce s'a născut fascismul la noi în țară?

Fascismul născut la noi ca și în Italia din necesitatea și din instinctul de conservare atât de propriu omului ca și societăților, a întâmpinat și întâmpină încă mari dificultăți în propagarea sa.

Pe de o parte și în primul rând aceste dificultăți se datoresc aceluia cari au tot interesul a compromite încă de la început orice mișcare de bine, orice deșteptare națională și orice reacțiune față de cangrena mereu crescândă a întregii noastre organizații de stat, iar pe de altă parte din cauză că marea mulțime nu este încă edificată asupra scopurilor mișcării noastre.

Fascia Națională Română este o organizare pur națională având de scop apărarea Patriei, Neamului și a Coroanei.

Născută din necesitatea de a opri desagregarea și descompunerea noastră socială ea a reușit a grupa în jurul său un mănunchiu de buni români hotărâți și gata de a jertfi totul pentru triumful cauzei ce și-au propus, pentru acest apostolat al lor „binele patriei”.

E timpul să ne dăm seama de pericolul tot mai mare care ne amenință din partea dușmanilor noștri interni, este timpul a ne scutura din toropeala și indolența care ne-a făcut să privim cu indiferență până acum starea de corupție în care am ajuns.

Suntem ajunși în marginea prăpastiei, un pas încă și prăbușirea va fi îngrozitoare și ireme-

diabilă. Iată de ce fascia își face o datorie a suna alarma, a striga tuturor aceluia cari simt românește care doresc salvarea și binele țării lor.

Deșteptați-vă, scuturați jugul dușmanului nostru intern și nu lăsați a deveni robii lor în propria noastră țară câștigată prin sacrificii, atât de grele și mărită cu prețul vieții atâtor viteji cari au căzut cu bravură pentru mărirea și propășirea ei.

Această țară atât de frumoasă și bogată nu o lăsați pradă străinilor cari nu fac, decât a vă subjugă economicște, devenind pe nesimțite posesorii tuturor acestora.

Fascismul deși nu are un caracter reacționar reprezintă totuși elementul de rezistență ce vom spune cu toată puterea descompunerii și anarhiei, ia care a ajuns viața noastră de stat, căci după cum viața poate fi considerată ca totalitatea forțelor, cari se opun morții, căci un organism care nu mai reacționează este expus să dispară tot așa și Fascia N. R. are de scop, în primul rând împiedecarea propagării germenului acesta al descompunerii și apoi combaterea și distrugerea lor.

A fi fascist este sinonim cu a fi bun român a-și iubi cu pasiune țara și a vrea să contribuie la îndreptarea stării ei actuale. De aceea F. N. R. nu primește în sânul ei decât buni români, căci principiul nostru este a pune

CÂNTEC NOU

Se naltă ciocârliă, sburând spre bolta clară,
Alături românul cu plugurile oră
Țărâna lui cea sfântă cu brazde atât de dese,
Ca niște fire negre, răboiul ce le țese.

Un cântec nou s'avântă din glia măcinată,
In el respir o țară ce a fost apăsotă.
Sbucnește ca isvorul din stâncă cea de piatră,
Din basmul, ce strămoșii îl dăpănau la vatră.

Sunt glasuri de miere sunt visuri împlinite,
Sunt flori de primăvară pe culme răsărite.
Furtuna potolită ne-a ușurat suspinul,
Se împrăștiară norii — ce limpede-i seninul!

Azi împărțim cu frații cei buni dulceața pâinii,
Și munca noastră dulce, nu ni-o mai fură câinii.
Trec Zeii împăcării în valuri argintate
De asupra țării noastre atât de încercate, —

Și picură iubire și picură căldură
Unde ardea odată a iadurilor ură . . .

E. Gurită.

SOLDAȚILOR

Bătăi de ploie, de soare arși
Ai patriei iubiți eroi,
Pe tact însufleștiți de marș
Se duc să moară pentru noi.

Plecați cu bine, dragi flăcăi
In luptă pentru al vost pământ,
Și peste munți și peste văi
Răsune cântecul vost sfânt.

Cu jale noi privim la ei,
Cum se înșiră sub drapel. —
Luptați ca niște pui de lei,
Voinici cu piepturi de oțel.

Să tremură'n a voastre mâni,
Dușmanii cei ucigători, —
Să știe că sunteți Români,
Și neam de mari biruitori.

Cuprinde-ți lumea, dragi eroi,
Ura, Ura, învingător!
Și iar să ne veniți napoi,
La pieptul nostru iubitor.

REGINEI

Din spuma mării ne răsai,
Frumoasă ca o zi de Mai
Cu chipul Tău semeț bălai.

Și ne resfrângi din ochii Tai
A sfintei candelă vâpăi:
Sunt stotele de pe-a lor căi

Și ochii ni-se scaldă 'n rouă,
Atât de sfântă ne ești nouă,
Că lanțul ni l'ai frânt în două.

Ne-a dus prea sfânta Ta credință
Din biruință'n biruință,
Ne-ai ridicat din umilință.

Și doina noastră'n lacrimată,
Surâde azi îmbujorată.
De raze calde sărutată,
O lume 'ntreagă-i cucerită.
De peana Voastră cea vrăjită
De gura Voastră aurită.

A fost puterea cea d'vină
Ce ni Te-a dăruit Regină,
Cu suflet cald de eroină.
Un neam întreg i-ți iasă în cale,
Cernând spre pașii Tai agale.
Tu ne-ai condus ca steaua mării,
Prin jerifa sfântă-o disperării,
Spre Prasniciul reînvierii! . . .

E. Gurită.

mai mult preț pe calitate decât pe cantitate.

Forța de vitalitate a neamului nostru ne-o dovedește entuziasmele adeziuni cari ne vin zilnic din toate unghiurile țării. Tineri și bătrâni, bărbați, femei cari simt într'adevăr românește își fac o onoare din a solicita să li se aprobe a deveni umili soldați ai Fasciei Naționale Române.

În asemenea condițiuni ne mai putem oare îndoi de succesul cauzei noastre. Trebuie însă mult muncit și la această muncă cerem să fim ajutați de toți ce ce au dorința de a contribui la salvarea țării noastre.

F. N. R. în plină organizare lucrează cu multă febrilitate asigurându-și specialiști și intelectuali în toate ramurile, ea lucrează acum prin diferitele sale secțiuni la studierea problemelor de ordin politic, economic, financiar, cultural etc., la elaborarea unui program politic și la propagarea ideii, că numai prin muncă cinste și probitate vom putea contribui la refacerea noastră ca stat la propășirea noastră ca popor și ca neam.

Dotăți cu calități rare și frumoase, având o țară bogată și fertila prin muncă încordată prin cinste și dragoste de neam și țară vom căuta a pune în valoare toate bogățiile ei a însănătoși atmosfera de vicii și corupție ce domnește azi în toată administrația noastră, într'un cuvânt a regenera întreaga noastră viață de stat.

Români! Aceste lucruri nu le putem cere decât nouă înșine, trebuie ca unindu-ne cu toți să putem forma un front puternic să scoatem din întărituri în care stau ascunși dușmanii noștri interni și asemenea unor buruieni vătămatoare să-i asvâlim peste graniță purificând atmosfera de balsamul lor otrăvitor și dând posibilitatea elementelor de valoare românești a se putea desvolta spre binele țării noastre.

Facem deci din nou apel la toți bunii români a veni alături de noi, a ne aduce cu capitalul lor de muncă și intelect pus în serviciul binelui țării acestia sugrumată de hoarde de străini dușmani ai neamului nostru. Este tot ceea ce cerem pentru moment.

Anunțăm tot odată pe aceasta cale că este o datorie națională a contribui la propagarea acestor idei. Organul nostru „Voința Poporului” va începe publicarea unei serii întregi de articole studiind chestiunea fascistă în legătură cu necesitățile țării noastre, precum și studierea chestiunilor economice și financiare așa cum înțelegem noi, protejând interesele țării noastre și nu a dușmanilor noștri interni. *Jalex.*

Invitare la abonament.

Pe anul întreg . . . 160 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 80 Lei
Pe 1/4 an . . . . . 40 Lei
Un exemplar . . . . . 3 Lei

Rugăm sprijinul tuturor fraților buni de pretutindenea.

Administrația gazetei
„Voința Poporului”.
Arad, strada Vicențiu Babeș Nr. 6

M U N C A.

Până la crearea unui just raport între cele două munci, fizică și intelectuală, vom asista încă la multe lupte între ele. Scrisul, deși numai în mod subsidiar (ajutător), își va avea și el rolul său în aceste lupte, îndeosebi în privința directivei, în sensul, că aceste vor trebui micșorate și forțele unite îndreptate contra dușmanului comun capitalismul.

Sistemul economic capitalist a îngreunat mult și în mod constant stabilirea unei egale aprecieri a muncii. Capitalismul, dela nașterea lui și până azi, a continuat a-și face un titlu de existență din aservirea pe seama sa a muncii fizice. Cea intelectuală la început, ca o necesară tovarășe a capitalismului în formațiune, s'a bucurat de o soartă mai norocoasă, participând și ea la roadele exploatații celorlalte. A fost un proces de decenii, cu tacite și pronunțate fricțiuni între cele două munci, până s'a ajuns la starea de azi când capitalismul le stăpânește pe amândouă. Și munca fizică și cea intelectuală au devenit simple mijloace de dominațiune a capitalismului modern. Aceasta nu însă fără nici o reacțiune. Mijloacele de luptă a muncii sunt cunoscute: Sindicalismul muncitoresc pe deoparte și totala lipsă de organizare de cealaltă parte (căci organizațiile profesionale ale intelectualilor, cari au luat ființă în slujba și pentru întărirea capitalismului, nu se pot lua în considerare); între ele, sub impresia odiosului trecut o vădită și acută luptă, iar deasupra amândurora atotputernicul capitalism, care nici nu mai are nevoie de organizare, căci se identifică cu întreaga ființă a statului capitalist, a cărui ordine de drept îi asigură automatic dominațiunea. Îndeosebi la noi, unde statul însuși în mod artificial a creat capitalismul. Inegalitatea forțelor este deci evidentă.

Aceasta dispoziție a puterilor în mod firesc nu rămâne însă numai de domeniul purilor lupte pentru dominațiune. Ea își resf.ânge efectele asupra întregii vieți publice, la noi ca și aiurea. Deosebire există numai după măsură mai avansată sau mai înapoiată în care această luptă este lichidată în vederea creerii unui echilibru al forțelor. La noi aceasta lichidare se află numai în germe.

Prin aceasta prismă multe fenomene din viața noastră publică actuală, cari în mod greșit ne-am obișnuit a le trece numai în contul războiului mondial, vor fi mai ușor înțelese.

Dar cari sunt perspectivele acestui proces de lichidare dintre capitalism și muncă deoparte, și munca fizică și intelectuală de altă parte? Aflarea răspunsului ar putea inspira poate mai de grabă și mijloacele de soluționare. Una e sigur, că așa cum s'a început și se continuă nu este mersul normal al lucrurilor. Lupta de exterminare îndreptată, — fie ca organizație, fie numai ca tendințe cari stăpânesc mentalitățile, — de munca manuală nu numai contra capitalismului, ci și acelei intelectuale nu poate duce la bun sfârșit. Consecințele se cunosc din experimentările vecinilor noștri dela răsărit, dela cari la noi nu s'au cules încă învățămintele cuvenite. Lupta muncitorimei se face nu fără uici un tăș contra tovarășilor intelectuali sau chiar a culturei în general. Este de o proaspătă amintire cazul petrecut anul trecut la o fabrică din Cluj, când muncitorii cereau plată pentru că li se dădea posibilitatea să

învețe carte! O asemenea direcție i s'a putut da luptei, numai pe lângă o falsă cunoaștere și apreciere a dușmanului comun. Căci idealitatea de interese a muncii fizice și intelectuale nu mai poate fi trasă la îndoială. Drumul viitor va trebui să fie același și nu se va mai putea admite nici din partea uneia acte, cari constituiesc jigniri pentru cealaltă.

O greutate există totuși. Aceasta nu rezultă însă din fondul chestiunii. Este iarăș numai o chestiune de putere. Muncitorimea manuală este organizată în cele mai multe ramuri ale ei până când aceleia intelectuale îi lipsește chiar și conștiința de clasă. O propagandă pentru crearea ei s'a început anul acesta, prin o revistă, de un idealist lucrător intelectual, dar fără succes. Căci curente sociale cu tendințe de transformare a structurii actuale a societății, nu se pot naste numai de pe urma scrisului. Muncitorul intelectual va trebui să treacă în mare parte prin aceleași lovituri și decepții prin care a trecut tovarășul său manual. Cele ce se petrec sub ochii noștri ne arată, că a și început să simtă deja loviturile. Harnicii inițiatori ai organizării muncitorimei intelectuale totuși au eșuat. Pe semne învățămintele culese n'au fost încă destul de convingătoare. Aceasta natural nu fără nici o cauză. Nu, pentru-că o mică dar importantă parte a muncii intelectuale n'a ieșit încă din sfera de interese a capitalismului. Politicianismul o ține încă încătușată în ghiarele capitalismului, care are nevoie de ea. La rândul ei nici munca intelectuală din joc nu continuă a abuza de puterea statului, care o stăpânește, fără nici o recompensă. Aceasta firește în detrimentul celorlalte clase care reprezintă munca. Iată de ce identitatea de interese în sânul intelectualilor nu poate fi așa de pronunțată ca acelora manuali.

(Va urma).

18 împotriva a 3000

Se cunosc prea bine de toată lumea incidentele ce au avut loc în ziua de 10 Decembrie la Iași.

Profesorul Tarhon dela Facultatea de medicină, „tovarăș” în idei cu profesorul Bujor „lumină dela răsărit” — a fost obiectul unei vii manifestații, de antipatie. Cauza e simplă: profesorul Tarhon s'a făcut totdeauna protejtorul bolșevismului la Universitatea din Iași, iar de când a fost numit director al ospiciului Socola, a făcut din acesta un adevărat focar de anarhism.

Și Tarhon a fost huiduit, și a fugit pe jam, și prin dulapuri a stat acuns. Și totul a reintrat în liniște.

Iată însă că „Lumea”, cu data de Luni 22 Decembrie publică o scrisoare semnată de 18 studenți, cari-l asigură pe profesorul Tarhon de aceeași nefericită dragoste și recunoștință din partea lor, pentru activitatea domniei sale, desaproband gestul studenților naționaliști.

„Activitatea” profesorului Tarhon ar fi perfect de acord cu starea de fapte din Rusia bolșevică.

Cât privește pe studenții naționaliști, au avut perfectă dreptate: ideea în serviciul căreia s'au pus e dreaptă, și cea mai bună dovadă ni-o dau cei 18 studenți, singurii cari semnează această scrisoare de protestare împotriva faptei a celor 3000 de manifestanți.

În același timp transmitem profesorului Tarhon sincerile noastre regrete: e probabil ca d-sa să nu aibă puterea de a convinge, căci altfel nu se explică cum de atâta timp de când propovăduiește bolșevismul, nu a fost în stare să câștige mai mult de 18 adepți. *M.*

Anul Nou

Serbarea anului nou întrece cadrul sărbătorilor obicinuite, ea este o tradiție nu numai bisericăscă ci și laică. Din punctul de vedere bisericăscă are importanța, care fiecare bun creștin o va auzi din predica ce se va ține în același zi în fiecare biserică. Nu vom nunci noi a repeta la acest loc lucrurile șablonice de aceasta ocaziune. Totuși nu putem trece peste ea, fără să adreșăm cititorilor noștri un călduros apel de înfrățire între toți bunii Români.

Anul nou este un bun prilej de a face un bilanț al conștiinței și activității noastre și dacă vedem că în trecut am fi putut face mai mult pentru binele neamului românesc, gândul la viitorul, care ne stă înaintea noastră, un nou imbold, ca toate faptele noastre să fie coordonate marilor interese a neamului.

Cu acest gând, urăm cititorilor noștri an nou fericit și dorim ca cu noul să înceapă și o nouă epocă de înfrățire în soarta neamului nostru, care trebuie să fie suprema grijă noastră a tuturor!

Este Rusia bolșevică periculoasă?

Nu, la nici un caz nu! La noi în țară însă trebuie stărpit bolșevismul fără cruțare și cu ori ce mijloace. Rusia ca putere armată bolșevică n'are nici o înșămătate, fiindcă îndată ce s'ar mișcă armata roșie trecând granițele și atacând pe careva din țările vecine, urmarea ar fi că ar izbucni revoluția generală în Rusia și bolșevismul ar fi distrus pentru totdeauna. Jandarii bolșevici de azi preferă însă să vegeteze până când se mai poate așa cum sunt, abdicând de cucerirea altor țări, căci știu ei bine că un război în afară ar însemna moartea lor sigură.

Bolșevismul la orice caz își va da sufletul nu peste mult, dar noi Români nici atunci n'avem să ne temem de Rusia creștină, deoarece în acel caz Ucraina se va declara de independentă și ca atare va căuta să trăiască în relațiuni bune cu noi ne mai visând recucerirea Basarabiei. Ucraina ar avea de dușman al ei în prima linie pe Rusia-mare și contra va trebui să aibă spatele asigurate, s'ar impune de chiar o înțelegere o prietenie sinceră între ea și noi. Vasăzică la nici un caz n'avem să ne temem de un război cu Rusia actuală ori viitoare pe tertru Basarabia și dacă totuși s'ar pete întâmplă fie dușmanii noștri siguri, că Nistrul și Tisa își va înmulți a cu sângele lor.

INSTANTANEU

— prins la o prăvălie de pe str. Meșter în seara de 29 I. c. —

Românul (funcționar public cu copii): Vă rog să-mi dați 3 heri (scrumbii).

Comerciantul (sas): Da trei heri 18 lei. Mai poftiți ceva?

Românul: Nu, mulțumesc.

Jidanul (oficiant de bancă cu 1 pil): Dămi 2 cutii de sardele, 1 o limbă, 40 deca caș, 200 gr salamă. 2 sticle de bere specială.

Comerciantul: Avem icre proaspe.

Jidanul: Vin dulce aveți?

Comerciantul: O, da, de Bordeu Milano.

Jidanul: Pune o sticlă de Bordeu. Să mi-le ducă băiatu' acasă!

Cetiți și răspândiți ziarele:

VOINȚA POPORULUI
CLUJUL ROMÂNESC

Spre normalizare...

Așa ni-se spune că cu pași înceți, dar siguri mergem spre normalizare; cu alte cuvinte, ne împiem de timpul când toate vor lua cursul lor normal și în final traiul va deveni posibil pentru toți elora cari azi se sbat în mari suferințe.

Ar da bunul Dumnezeu, așadar, să lucrăm cu toții dintr-un sincer ca de câte ori vom fi în pragem de vre-um neajuns, să ne amăți să ne poată desminti, să ne ajute și nu cu fraze.

De mult a venit în desbată și Corpul Legiuitor bugetar general al Statului. Opoziția a fost criticată, iar membrii guvernului l'au aprobat sau susținut un buget real și menit să aducă „o dezvoltare economică” țării, să „înlesnească traiul funcționarilor publici”, în fine s'a susținut că bugetul așa cum este întocmit asigură țării noastre prosperitatea. Din parte-ne am dori ca guvernul să aibă dreptate și să se dovedească că opoziția nu face alt ceva decât o critică simplă și pătimasă. Aceasta am dori-o noi, și fiindcă împărțim vederile opoziției am vrea ca cu drept cuvânt să fim taxați calomniatori ordinari.

Din nenorocire, se pare că noi avem dreptate și acei cari susțin politica financiară economică a guvernului o fac fie din necunoștința adevărului, în cazul aceasta sunt de bună credință, sau fiindcă așa le dictează lor interesele personale, politice ori cum vrem să le numim.

Discursurile și presa atunci când sunt sincere formează mijloacele de a informa și stabili opinia publică; când ele sunt conduse de principii egoiste și prin mijloace subversive caută să formeze o opinie favorabilă lor, comit fapte condamnabile. Și iată de ce. Noi știm că dela unire încoace s'au perindat mai multe guverne, între cari primul format din aderenți a-i partidului național, cari s'au făcut celebri prin nepotismul introdus în rândul funcționarilor publici și prin afacerile cari erau incurajate de unii din nepoți ai acestui regim. Ni-se va obiecta că în situația tulbură de atunci totul ar fi justificat și că mai mult nu se putea face. Admitem că guvernarea în acele timpuri n'a fost un lucru simplu, însă o mai bună chibzuială și o selecționare a membrilor cari au format pe acele timpuri conducerea țării putea da cu totul alte rezultate.

Acelaș lucru și cu guvernul format de partidul poporului în frunte cu dl Averescu. Acesta a menținut în bună parte situația afiată și nu au făcut destul pentru a pune ordine unde era anarhie, deși s'a dovedit în urmă că în multe, chiar foarte multe locuri acest lucru era posibil și dacă nu s'a făcut se datoră unei neglijențe strigătoare.

Guvernul mult regretatului Tache Ionescu, de scurtă durată, a fost format pentru a pregăti venirea la putere a partidului liberal care o deține și în prezent.

Ori câte concesii am vrea să facem sunt unele cari s'ar în

ochi și nu le putem. Când partidul liberal a luat frânela guvernului s'a promis țării totul afară de împărția cerurilor. Cum s'au ținut de promisiune o știm de asemenea, ba o simțim la tot pasul.

Ni s'a promis între multe altele ieftinirea traiului, ceea ce indică că atunci traiul era greu și preocupa pe toți de-o potrivă. Pe acele vremuri un kgr. de pâine făcea 6 lei, pâine calitatea primă, un litru de lapte 3 lei, un kgr. de carne 12 lei; azi pâinea se vinde cu 16 lei și pentru a-o primi trebuie să faci o corvedă înaintea brutăriei nu chiar plăcută, un litru de lapte se vinde cu minimul 8 lei și un kgr. de carne face 26 lei. Acestea sunt articolele pe cari nu le importăm, fapt care ne îndreptățește să spunem că prețul lor nu s'a urcat paralel cu a celorlalte articole și dacă ele au înregistrat această oscilațiune — înțeleg hrana — în loc să se efienească s'a scumpit cu cel puțin 150% sub guvernarea liberală. E în deobște cunoscut că țaranul nu prea știe să-și valorizeze produsele — el nu citește burse, nici bugete — astfel prețul articolelor de hrană s'au urcat cu procentul cel mai mic. În ce privește câștigul respective produsul muncii el nici pe departe nu stă în raport cu necesitățile, parecă între aceste două n'ar exista nici o legătură, deși în mod firesc ar trebui să fie.

Acum când din nou suntem asigurați că traiul se va efini e locul să spunem câteva cuvinte. Ziarul „Viitorul” care reprezintă opinia guvernului se străduiește a ne dovedi că economia țării merge spre bine, ne prezintă bugetul pentru anul ce urmează triplă atât la venituri, cari ni-se par a fi exagerate cât și la cheltueli, cari sunt în mod evident comprimate. Dapă acest ziar dublarea sau triplarea veniturilor și a cheltuelilor înseamnă ieftinirea traiului. În cel mai bun caz, dacă cetățenii ar putea ținea pas la venituri cu cheltuelile ce au de suportat nu ar însemna nici un progres. Așa și Statul cu bugetul. Noi nu vedem nici o îmbunătățire în cei trei ani din urmă la nici una din ramurile gospodăriei Statului. Toate suferă lipsurile pe cari le-au suferit în primele zile a-le păcii cu singura excepție care face meritul d-lui Ministru de finanțe V. Brătianu că a pus ordine în cheltuelile Statului. Acesta e un merit incontestabil și pe care dintre adversari noi am fost primi cari i-l'am recunoscut publice. Numai cât că până la o îmbunătățire reală suntem departe ca cerul de pământ.

După războiu imediat leul nostru valora la bursa din Paris minimul 50 centime, adică un jumătate din francul francez. Franța și atunci avea greutățile ei de suportat, cum noi la fel aveam. Și atunci ca și azi aveam datorii, lipsuri și notăm că dacă în Franța unele stări s'au ameliorat, nu-i mai puțin adevărat că acelaș lucru s'a făcut și la noi. Logic ar fi ca valoarea leu-

lui să facă și azi un jumătate din franc, ori leul astăzi valorează mai puțin ca o zecime din acelaș franc. O dovadă în plus că gospodăria Statului nostru a fost îndrumată pe căi greșite și că nu s'a făcut aceea ce se putea. Ne aducem aminte că imediat după războiu sufeream de multe lipsuri cari puteau influența asupra valorii leului, azi după ce aproape totul este refăcut, după ce Statul nu mai trăește din datorii cum a trăit sub guvernarea dlui Vaida sau Averescu, după ce Statul a achitat o bună parte din datoriile flotante în țară și peste graniță, puterea de achiziție a leului în loc să se urce a scăzut.

Cauza. Îmbunătățirile cari nu sunt decât niște cărpeli și cari pot face față numai pentru un moment, s'au făcut prin bani adunați din impozite nedrepte, din impozite impuse fără nici o rațiune. Tot aceste impozite au scumpit prețul materialelor. Există la noi un obicei foarte practic și comod de altă parte, de câte ori Statul are lipsă de ceva de atâtea ori se modifică impozitele indirecte cari în mod natural au o influență covârșitoare asupra pieții. Impozitele indirecte, monopolurile, cât și taxele Statului au provocat întreg dezechilibrul economic în definitiv politica financiară-economică este greșită.

Bugetul Ministerului de finanțe care are sursele de venituri din monopoluri și impozite prevedea p. anul 1922/23 lei 6 300 000 000, p. anul 1923 lei 15 651 000 000, p. anul 1924 lei 17 297 000 000, iar pentru anul 1925 prevede lei 19 445 000 000 adică față de anul 1922/23 estă mărit cu 308%, ceea ce înseamnă în această proporție sunt mărite impozitele și tarifele articolelor monopolizate. La cheltueli au fost prevăzute pentru anul 1922/23 lei 19 260 000 000, 1923 lei 53 900 000 000, 1924 lei 67 500 000 000 iar pentru anul 1925 lei 76 070 000 000, sau dela anul 1922/23 până la anul 1925 cheltuelile sunt ridicate cu 394%.

Mai bun exemplu de dezechilibru nici că se poate, veniturile urcate cu 308% iar cheltuelile cu 394%. Pe lângă toată nizuința dlui Ministru de finanțe de a spori veniturile paralel cu cheltuelile nu i-a reușit, decât prin introducerea unor impozite cu totul nedrepte și prin majorarea prețurilor articolelor monopolizate într'un mod cu totul nejustificat și care vedem zilnic sunt că sunt un indice și indemn pentru public la scumpirea produselor. Re-

ținem și faptul că cheltuelile au fost comprimate în cea mai largă măsură.

Soluția. Impozitul fiind partea ce se cere fiecărui cetățean pentru acoperirea cheltuelilor serviciilor publice făcute în interesul tuturor, ele trebuiesc revidiate și întocmite în mod drept, ele trebuie astfel calculate încât să satisfacă necesitățile publice, însă într'o măsură care să nu impovereze prea mult pe contribuabili și să-i stânjenească în întreprinderile lor productive. Într'un regim democratic impozitul nu joacă numai un rol fiscal ci și unul economic juridic, moral și social, este un factor de dreptate și de progres social.

Până când unii vor plăti impozitele vânzându-și zdrențele la licitație, iar alții vor fi sustrași legiului fiscale, adică până când sarcinile Statului vor fi susținute de calici, nu putem spera o viață mai bună, până atunci vom continua a inoțâ în haosul scumpeții irrațională și gospodăria Statului nu se va putea reface, până atunci a crede în normalizarea vieții este o absurditate.

SE ZICE:

Că iubiții noștri studenți I. Moța, Ilie Cârneață, T. Popescu și R. Mironovici, cari sunt închiși în temnița dela Galata învinuți că și ei ar fi complici morali la asasinarea lui Manca a fostului prefect de poliție din Iași, au declarat greva muncii și a beuturii

Că bieților funcționari li-se vor mări salariile cu 30% la lea de bază. Pentru un bacșiș de câteva sute de lei lunar vor plăti toți articlii cu cel puțin 50% mai scump decât până acum. Unde-i deci ajutorul ce li-se dă?

Noi am face o propunere să li-se ridice salariile numai la funcționarii cinstiți și anume cu cel puțin 100%.

Că țărănimea din Rusia a început să se miște contra bolșevicilor. Se anunță răscoale din multe părți ale țării. Numai de le-ar ajută Dumnezeu să se mântuiască de jugul jidano-bolșevic.

— Toți românii cinstiți trebuie să se grăbească să semneze acții la „Banca Românilor” și să verse rata I în timpul cel mai scurt posibil.

SOTIA D-LUI
GHEORGHE BANU
CROITORIE
ARAD, STRADA COȘBUC N-RUL 8.

PRIMEȘTE SPRE EFEPTUIRE:
Haine, Costume după cea mai nouă
modă engleză și franceză, precum și
alte lucruri.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

Tuturor cetitorilor, prietenilor și Românilor cinstiți le urăm: An nou fericit!

Darurile de Crăciun ale M. S. Regelui Casa Majestății Sale Regelui, anul acesta ca și anul trecut, a înaintat Ministerului cultelor și artelor suma de 70.000 lei ca dar din partea M. M. LL. de sf. sărbători ale Crăciunului, populației sărmene din Transilvania, Banat și Basarabia. Suma aceasta s'a distribuit de Minister proporțional tuturor confesiunilor din numitele ținuturi, prin șefii lor ierarhici.

Burse vacante la școala de industrie casnică. Ni-se comunică următoarele: Dela 1 Ianuarie 1925, la școala de industrie casnică din localitate, devin vacante patru burse. Fiind destul de cunoscută importanța unei astfel de școale, nu ne îndoiim că locuitorii satelor noastre se vor grăbi să-și trimită odraslele spre această școală.

— In Nădlac, jud. Arad un tâmplar pe care l'a părăsit nevasta, s'a decis să se sinucidă. S'a dus la reuniunea de înmormântări și s'a comandat o înmormântare peste 2500 lei; plăind înainte suma de 1000 lei, a plătit preotului 300 lei și apoi a voit să cumpere otravă dela farmacie, dar fiind întrebat la ce îi trebuie, el a răspuns flegmatic că vrea să se sinucidă. Natural nu i s'a dat și el atunci a zis „că bun va fi și un ștreang”. Seara a cinat la restaurant și a cerut și o sticlă de șampanie. Când lumea se înholba mirată la el a zis „vreau să o gust și pe aceasta înainte de a muri”. S'a dus apoi acasă și în cealaltă zi l'au afiat vecinii mort-spânzurat.

— „Societatea național-culturală „Crișana”, — compusă din studenți universitari din Cluj, — va aranja Duminică în 4 Ianuarie 1925, un concert la Oradea-Mare, în sala „Cercului Catolic”, cu un program bogat. Cu același program va aranja un concert și la Curtici în 6 Ianuarie (Bobotează) 1925. Tot cu ocaziunea acestui turnei se vor organiza mai multe conferințe populare în satele de prin jurul Curticiului. Din venitele acestui turneu se vor înființa biblioteci pe la sate. Este datorința fiecărui român din loc și jur să ia parte la aceste concerte organizate de fiioara neamului nostru.

Valuta pentru studenți. Se aduce la cunoștința publică că în comisia care cercetă cererile studenților recomandați de comisiunile profesoriale ale facultăților pentru acei ce vor să se specializeze în străinătate, s'a hotărât să nu fie primite decât cel mai târziu până la 31 Decembrie 1924, iar pentru anul viitor aceste cereri urmează să fie înaintate între 1 Septembrie și 1 Decembrie cel mai târziu. Cererilor venite după această dată nu li-se vor da curs.

— DI Dr. IOAN SPOREA și-a deschis cancelaria adv. în ARAD B-dul General Drăgălina Nr. 16.

AN NOU FERICIT!

doresc

Onor. mele clientele din oraș și jur

Croitoria pentru Dame
ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN
Arad, Strada Turnului N-rul 3.

Nouile solde ale ofițerilor. Cu începere dela 1 Ianuarie 1925, Comisiunea bugetară a stabilit în mod aproximativ următoarele solde pentru ofițeri. General de divizie 10650 lei; general de brigadă 9900 lei; colonel 7.690 lei; locot-colonel 6.950 lei; maior 5.595 lei; căpitan 5.926 lei; locotenent 4.960 lei; sublocot. 4.828 lei. Aceste sume au fost alocate la necesități și fără gradație și reprezentă exact suma pe care ofițerul o va primi în mână.

Certificate de sănătate pentru elevi. Elevi și elevele școalelor statului, la călătoria lor de înapoere din vacanțele școlare, pe lângă prezentarea carnetelor de identitate, prevăzute cu fotografii, spre a se bucura de reducerea de 50 la sută din taxele de călătorie, vor trebui să mai prezinte și un certificat medical eliberat de unul din medicii statului, din care să rezulte că elevul este sănătos și că în familia sa n'a fost nici un caz de boală contagioasă.

O descoperire minunată. In „Lumea și Țara” cetim că nișe călători cari căutau aur prin pustiuurile de zăpadă și ghiață ale Americii de nord au dat peste un adevărat rai, o grădină cu verdețată, cu flori, cu cântece de paseri, cu isvoare line și dulci și cu aer plăcut și cald ca la noi în zilele de vară. Acest rai pământesc este așezat între munți acoperiți vecinic cu zăpadă și ghiață.

Învățați cari s'au dus să vadă minunea aceasta esplică lucrul așa că în valea acea scoarta pământului este subțire și căldura din lăuntrul pământului face sa crească minunățiile acelea.

COMUNICAT.

Se aduce la cunoștința dlo acționari ai „Băncii Românilor” Societate anonimă comercială și industrială că adunarea generală fixată pentru ziua de 14 Decembrie s'a amânat pentru data de 25 Ianuarie. La întrunirea fondatorilor și acționarilor din 14 Decembrie s'a constatat că semnarea acțiunilor se face cu rezultate înbucurătoare, dar în urma defectuosității mijloacelor de comunicație nu s'au retrimis toate „Prospectele” trimise la depărtați mai mari pentru subscrierea acțiunilor.

— Rugăm pe toți abonații noștri să binevoiască a ne câștiga abonați noi printre prietenii Dlor.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Dlul Stefan M., Oravița. Am primit paralele cu sincere mulțumite.

Dlul Muican, Anina. Fie după cum dorești Dta. Te salutăm cu dragoste. D-soarei E. Sâmbătean, Oradea-Mare. Ziarul se expediază regulat. Noi suntem cauza că nu-l primești. Sincere salutări.

Aviz Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public și autorităților binecunoscute, că în ARAD, str. Românului N-rul 7, am deschis un

Birou tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte executivă de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice clădiri etc.

Cu stimă:
TEODOR CIOBAN
arhitect.

FASCISMUL

înseamnă naționalism curat, înseamnă dragoste fanatică pentru țară, înseamnă jertfa pentru binele ei, înseamnă rededeșeptarea conștiinței naționale.

FASCISMUL

înseamnă reacțiunea contra internaționalismului vicelan și venetic, care ne vrea pierzarea, fiindcă este străin de durerile și năzuințele neamului nostru.

FASCISMUL

înseamnă revolta mândriei noastre naționale, jignită de indolența și micimea politicianilor, ca și de obrăznicia și îndrăzneala mereu crescândă a străinilor, pripășiți la noi.

FASCISMUL

înseamnă reacția contra demagogiei politice, contra speculei, care apasă clasele de jos.

FASCISMUL

este și trebuie privit ca o religie nouă. Religia ordinei, a erarhiei și a muncii. E icoana vie a democrației de mâne. Democrația ce nu se sprijină pe minciună și pe lingușirea mulțimilor dela tribună și apăsarea lor din cabinete, ci pe așezarea instituțiilor țării, pe baze sănătoase.

FASCISMUL

înseamnă stăpânirea mijloacelor de producție de către români și dreptul sfânt a românului de a trăi — înaintea tuturor — în țara sa.

FASCISMUL

înseamnă unirea și ridicarea noastră a românilor, cari ne iubim țara și o apărăm împotriva ticăloșilor dinăuntru și a vrăjmașilor din afară. Fascismul este singura noastră mântuire cu devizele: Dreptate pentru cei buni, moarte pentru cei răi.

F. N. R.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD.

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, SIRIA, BOROȘINEU,
RADNA ȘI PECICA (JUDEȚUL ARAD)

IN CASELE PROPRII.

TELEFON ARAD No. 177. ◆ SECȚIA DEVIZELOR No. 763.

Capital societar și fonduri proprii: 20.000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare 80.000.000 Lei din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.
Bancă autorizată de a face operațiuni de devize.

RAMURI DE OPERAȚIUNI:

Esecută totfelul de operațiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale.
„ hipotecare.
„ de lombard (pe gaj de efecte.)
Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.
Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).
Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.
Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanuare partidelor în Țară.
Efectuează comisuni primite din America în afacerile emigranților.
Primește cecuri spre încasare.
Primește asemnări de bani în țară și pentru străinătate.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și străinătate.